

4. 2. a 3. věta termodynamická, entropie, Gibbsova energie – zadání

K nastudování: Peter Atkins, Fyzikální chemie, kapitola 3; soubor integraly.jpg

Konstanty:

Molární plynová konstanta $R = 8,314472 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$

Boltzmannova konstanta $k = 1,3806504 \cdot 10^{-23} \text{ J K}^{-1}$

Příklady:

1. Vypočítejte změnu entropie 21 g argonu ($M_{Ar} = 39,95 \text{ g mol}^{-1}$), jestliže se jeho objem zvýšil z původních $1,2 \text{ dm}^3$ na $4,6 \text{ dm}^3$, a změnu entropie jeho okolí, jestliže argon představuje uzavřený systém a expanze proběhla
  - (i) adiabaticky. (všechno nulové)
  - (ii) izotermicky a reverzibilně. (argon: $5,87 \text{ J K}^{-1}$; okolí: $-5,87 \text{ J K}^{-1}$; celkem: 0)
2. Jaká je molární entropie pevné látky při teplotě $4,2 \text{ K}$, jestliže je při absolutní nule její entropie nulová a jestliže je při velice nízké teplotě $C_{p,m} = 5,8 \cdot 10^{-3} T^3 \text{ (J K}^{-1} \text{ mol}^{-1})$? ($0,14 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$)
3. Vypočítejte změnu entropie 2 mol ideálního plynu, jestliže molární tepelná kapacita $C_{p,m} = \frac{7}{2} R$, počáteční teplota se zvýšila z 25 °C na 135 °C a počáteční tlak z $151,988 \text{ kPa}$ na $709,275 \text{ kPa}$. ($-7,3 \text{ J K}^{-1}$)
4. Jaká je váha konfigurace W , bylo-li do 4 hladin o různé energii postupně umístěno 3, 6, 5 a 4 částic? Rovněž vypočtete entropii. ($W = 5,15 \cdot 10^8$; $S = 2,77 \cdot 10^{-22} \text{ J K}^{-1}$)
5. Vypočítejte standardní Gibbsovu energii pro reakci $4 \text{ NH}_3 (\text{g}) + 5 \text{ O}_2 (\text{g}) \rightarrow 4 \text{ NO} (\text{g}) + 6 \text{ H}_2\text{O} (\text{g})$ při 25 °C , jestliže standardní slučovací Gibbsova energie amoniaku je $-16,45 \text{ kJ mol}^{-1}$, standardní slučovací Gibbsova energie oxidu dusnatého $86,55 \text{ kJ mol}^{-1}$ a standardní slučovací Gibbsova energie páry $-228,57 \text{ kJ mol}^{-1}$, a rozhodněte, zda je reakce samovolná. ($-959,42 \text{ kJ mol}^{-1}$)
6. Vypočítejte standardní slučovací Gibbsovu energii fenolu, při 25 °C , je-li standardní spalná entalpie fenolu $-3054 \text{ kJ mol}^{-1}$, standardní slučovací entalpie oxidu uhličitého $-393,51 \text{ kJ mol}^{-1}$, standardní slučovací entalpie vody $-285,83 \text{ kJ mol}^{-1}$, molární entropie fenolu $146,0 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$, molární entropie grafitu $5,74 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$, molární entropie kyslíku $205,138 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$ a molární entropie vodíku $130,684 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$. ($-50,34 \text{ kJ mol}^{-1}$)
7. $2,5 \text{ mmol}$ argonu zaujímá při teplotě 25 °C 72 dm^3 a expanduje na 100 dm^3 . Vypočítejte změnu Gibbsovy energie pro tento proces. ($-2,0 \text{ J}$)
8. Vypočítejte $\Delta_r G^0$ pro reakci $2 \text{ CO} (\text{g}) + \text{O}_2 (\text{g}) \rightarrow 2 \text{ CO}_2 (\text{g})$ při 102 °C , jestliže při 25 °C platí: $\Delta_f G^0(\text{CO}_2, \text{g}) = -394,36 \text{ kJ mol}^{-1}$, $\Delta_f G^0(\text{CO}, \text{g}) = -137,17 \text{ kJ mol}^{-1}$, $\Delta_f H^0(\text{CO}_2, \text{g}) = -393,51 \text{ kJ mol}^{-1}$, $\Delta_f H^0(\text{CO}, \text{g}) = -110,53 \text{ kJ mol}^{-1}$. Jak změna teploty ovlivňuje tuto reakci? (-501 kJ mol^{-1})